

Daiga Muižule, Sigita Stefana
"LITERATŪRAS STUNDAS, KURĀS CILVĒKAM CILVĒKU JĀSATIEK"

Metodiskais materiāls "Literārais kalendārs" par tikumiskajām vērtībām dažādos literārajos darbos pamatskolai un vidusskolai sastāv no 12 mēnešos izstrādātajām norādēm, kā sasaistīt stundas mērķi ar audzināšanas vadlīnijās uzskaitītajām vērtībām, sasniedzamo rezultātu, darba metodēm, stundas gaitu, atgriezenisko saiti.

Pārskata tabulā apkopota informācija par katra mēneša metodisko materiālu (mēnesis, vērtība, autors un literārais darbs, darba forma un vērtēšanas kritēriji).

Darbs sastāv no 6 darba lapām papīra formātā (pieejamas, sazinoties ar darba autorēm), 3 darbiem, kuri ievietoti vietnē www.classkick.com un vienu darbu no vietnes www.issuu.com.

classkick

issuu

Projekta darbā izstrādāto tēmu kopskats

Mēnesis un vērtība	Autors un darbs	Darba forma	Vērtēšana
Janvāris, atbildība	Kultūras kanons	www.classkick.com D&S Latvijas kultūras kanons, kods: KFB 2NT	www.classkick.com
Februāris, drosme	G. Merķelis «Latvieši, sevišķi Vidzemē, filozofiskā gadsimta beigās», R.Blaumanis novele “Purva bridējs” un mūzikls “Purva bridējs. Ugunī.”	Darba lapa Nr.1	Norādīts darba lapā
Marts, tolerance	V. Belševica “Bille”	Darba lapa Nr.2	Norādīts darba lapā
Aprīlis, centība	A. Brigadere “Sprīdītis”	Darba lapa Nr.3	Norādīts darba lapā
Maijs, mērenība	I. Ziedonis Twitter konts un 6slaidi	Darba lapa Nr.4	Radošo darbu vērtēšanas kritēriji
Jūnijs, savaldība	A. Čaks, sarunu šovs “Sirds uz trotuāra”	Sarunu šova iestudējums	Radošo darbu vērtēšanas kritēriji
Jūlijs, līdzietība	R.Ezera “Cilvēkam vajag suni”	Darba lapa Nr.5	Norādīts darba lapā
Augusts, taisnīgums	Uldis Bērziņš - Mūža balvas Latvijas literatūrā 2017 ieguvējs.	www.classkick.com D&S Uldis Bērziņš-Mūža balvas Latvijas literatūrā 2017 ieguvējs, kods: SI5 VXO	www.classkick.com
Septembris, gudrība	Rainis un Aspazija #DOMUSPĒKS	www.classkick.com D&S Rainis un Aspazija – pozitīvu cilvēku iedvesmotāji, kods: DF8 QT3	www.classkick.com
Oktobris, godīgums	O. Vācietis “Sveču grāmata”	Ojārs Vācietis par svecēm by Daiga Muizule - issuu	Radošo darbu vērtēšanas kritēriji.
Novembris, solidaritāte	A. Pumpurs “Lāčplēsis”	Lomu spēle	Radošo darbu vērtēšanas kritēriji
Decembris, laipnība	A. Upīts “Sūnu ciema zēni”	Darba lapa Nr.6	Norādīts darba lapā

Radošo darbu vērtēšanas kritēriji:

1. Informācijas atbilstība dotajai tēmai gan rakstos, gan lomu spēlē.
2. Pareizrakstība (ja tāda nepieciešama).
3. Vizuālais noformējums atbilstošs situācijai.
4. Sadarbības prasmes, ja darbs tiek veikts grupās vai arī lomu spēlē.
5. Prasme prezentēt sevi un savu darbu.

Pārējo darbu vērtēšanas kritēriji:

1. Darba lapās skolotājs pats var izlemt, cik punktu piešķirt par katra uzdevuma veikšanu.
2. Vairākos darbos integrēti latviešu valodas uzdevumi ar konkrētu uzstādījumu.
3. Ir darba lapas, kurās jāvērtē arī skolēna radošums.
4. Vietnē www.classkick.com maksimāli iegūstamo punktu skaits norādīts katrā darba lapā.

JANVĀRIS

SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS

Pārdomā un apzinās informācijas pieejamību par Latvijas kultūras kanona vērtībām un iepazīstās ar dažādiem tās ieguves avotiem.

IZMANTOTĀS METODES

1. Informācijas meklēšana interneta vidē.
2. Patstāvīgs darbs interneta vietnē www.classkick.com
D&S Latvijas kultūras kanons
KFB 2NT
3. Radošais darbs- vizualizācija
www.wordart.com
4. Brīvais raksts.

ATBILDĪBA

**GRIBA UN SPĒJA PAREDZĒT SAVAS IZVĒLES UN
RĪCĪBAS SEKAS UN RĪKOTIES, RESPEKTĒJOT
CITA CILVĒKA CIEŅU UN BRĪVĪBU**

**Mācību satura komponents
Literatūra – kultūras sastāvdaļa**

DARBS PAREDZĒTS VIDUSSKOLAS SKOLĒNIEM

VĒRTĪBIZGLĪTĪBA

**PRASME SASAISTĪT STUNDAS MĒRĶI AR IZCELTO
TIKUMISKO VĒRTĪBU**

1. Kāpēc jēdziens ATBILDĪBA tiek saistīts ar tādām vērtībām kā griba, cieņa un brīvība?
2. *“Kanons ir kā brilles, caur kurām ieraudzīt Latviju un Latvijas vērtības. Kā jauna datorprogrammatūra, kas atver izziņai un pieslēdz mūs jaunai pasaulei un iespējām.”*
Skaidrojot šo citātu, saisti to ar trim iepriekšminētajām vērtībām (griba, cieņa, brīvība)!
3. Nosauc sev zināmos literāros darbus, kuros kā viena no vērtībām ir ATBILDĪBA!

STUNDAS GAITA

1. Iepazīšanās ar pieejamo informāciju par Latvijas kultūras kanonā ietvertajām vērtībām www.kulturaskanons.lv.
2. Atbildes uz skolotāja jautājumiem interneta vietnē www.classkick.com

ATGRIEZENISKĀ SAITE

Brīvais raksts “Vai kultūras kanons kalpo kā ieejas portāls literatūras pasaulē?”

FEBRUĀRIS

SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS

Pilnveidot prasmi literatūras apguves un pētniecības procesā izmantot daudzveidīgus informācijas avotus.

IZMANTOTĀS METODES

1. Vēsturisku avotu izpēte caur apgaismības laikmeta literāriem darbiem.
2. Literārā darba analīze un interpretācija caur _noveli un mūziklu.
3. Patstāvīgs darbs, veicot ierakstus skolotāja izveidotajā darba lapā.
4. Video prezentācijas.

DROSME

IZLĒMĪBA, BAIĻU PĀRVARĒŠANA, RAKSTURA
STINGRĪBA, SITUĀCIJAS NOVĒRTĒŠANA UN
CIEŅPILNA RĪCĪBA, UZŅĒMĪBA, CENTIENI PĒC
TAISNĪGĀ UN LABĀ

Mācību satura komponents
Literatūra – kultūras sastāvdaļa

DARBS PAREDZĒTS VIDUSSKOLAS SKOLĒNIEM

VĒRTĪBIZGLĪTĪBA

PRASME SASAISTĪT STUNDAS MĒRĶI AR IZCELTO TIKUMISKO VĒRTĪBU

1. Kāpēc jēdziens DROSME tiek saistīts ar tādām vērtībām kā izlēmība, rakstura stingrība un cieņpilna rīcība?
2. «es tev līdz šim maz esmu klausījies... apsolījis gan, bet vārdu neturējis... vai zini, kādēļ? Tādēļ, ka domāju, ka neprecēts puisis tā drīkst dzīvot. Ko tad līdz šim īsti esmu sagrēkojis? Vai esmu zadzis...? Vai nokrāpis? Vai otru apmelojis? Vai kādam godu laupījis?... Bet man atkal ir prieks tā drusku patrakot. Kādēļ tad tu esi jauns un dzīvo pasaulē? (R.Blaumanis “Purva bridējs”) Skaidrojot šo citātu, saisti to ar trim iepriekšminētajām vērtībām (izlēmība, rakstura stingrība, cieņpilna rīcība).
3. Nosauc sev zināmos Rūdolfa Blaumaņa literāros darbus, kuros kā viena no vērtībām ir DROSME!

STUNDAS GAITA

1. Informācijas par latvieša tikumiskajām vērtībām apzināšana G. Merķeļa darbā «Latvieši, sevišķi Vidzemē, filozofiskā gadsimta beigās», R.Blaumaņa novelē “Purva bridējs” un mūziklā “Purva bridējs. Ugunī.”.
2. Skolotāja sagatavotās darba lapas Nr.1 izpilde.

ATGRIEZENISKĀ SAITE

Video caur konkrētu situāciju “Viena diena stingra rakstura, izlēmīga un cieņpilna mūsdienu latvieša dzīvē?”

MARTS

SASNIEDZAMAIS REZULTĀTS

Pilnveidot prasmi literatūras apguves un pētniecības procesā izmantot daudzveidīgus informācijas avotus.

IZMANTOTĀS METODES

1. Iepazīšanās ar autori, literārā darba analīze un interpretācija, izmantojot dažādus literāros avotus.. Prezentācija:
[Bille by Daiga Muizule - issuu](#)
2. Pētnieciskā metode, salīdzinot kristību tradīcijas dažādos vēstures posmos no 20.gs. sākuma līdz mūsdienām.
3. Patstāvīgs darbs, veicot ierakstus skolotāja izveidotajā darba lapā.

TOLERANCE

IECIETĪBA, VĒLME IZPRAST ATŠKIRĪGO (PIEMĒRAM, CILVĒKA ĀRĒJO IZSKATU, VESELĪBAS STĀVOKLI, UZVEDĪBU, VIEDOKLI, TICĪBU, PARAŽAS)

Mācību satura komponents
Radošā darbība

DARBS PAREDZĒTS PAMATSKOLAS SKOLĒNIEM

VĒRTĪBIZGLĪTĪBA

PRASME SASAISTĪT STUNDAS MĒRĶI AR IZCELTO
TIKUMISKO VĒRTĪBU

1. Kāpēc jēdziens TOLERANCE tiek saistīts ar tādām vērtībām kā iecietība un vēlme izprast atšķirīgo.
2. „Kā tad! Bille! Ja saule no debesīm noveltos, arī Bille būtu vainīga!” “Citām nav! Citām daudz kā nav! Citām nav pa Rīgu basām kājām jāskrien! Citām nav visa māja lupatām aizkrauta! Citām nav jāiet pie Bānīša ar zilo burtnīciņu! Citām nav augu dienu jāklausa, ka jēlnadzis, lēvurs un kauns ļaudīs vest! Bille grib, lai viņai ir kā citām! (V. Belševica “Bille”)
Izskaidro, kā saproti šos Billes vārdus un pamato Billes un viņas mammas dažādos uzskatus par iecietību un vēlmi pieņemt atšķirīgo!
3. Kā jēdziens TOLERANCE izpaužas jūsu attiecībās klases kolektīvā?

STUNDAS GAITA

1. Ierosinājuma daļā diskusija par kristību nozīmi un skolēnu pieredzi.
2. Skolotāja sagatavotās darba lapas Nr.2 izpilde.
3. Mērķtiecīga saruna par dažādi izprasto toleranci Vizmas Belševicas darba “Bille” nodaļās “Nu ir!” un “Kristības” iesaistīto tēlu rīcībā.

ATGRIEZENISKĀ SAITE

Labo vārdu lidlauks – lidmašīna ar labiem vārdiem vienam no klasesbiedriem.

APRĪLIS

SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS

Attīstīt emocionālo inteliģenci, praktiski un radoši darbojoties ar literāro tekstu.

IZMANTOTĀS METODES

1. Vērtību interpretācija, analizējot lugas varoņu rīcību.
2. Patstāvīgs darbs, veicot ierakstus skolotāja izveidotajā darba lapā.
3. Dažādi radoši darbi, attīstot skolēnu kreativitāti.

ČAKLUMS, UZCĪTĪBA, RŪPĪBA UN GRĪBA JEBKURU DARBU VEIKT PĒC IESPĒJAS MĒRĶTIECĪGĀK, KVALITATĪVĀK UN PRODUKTĪVĀK

Mācību satura komponents

Radošā darbība. Literāro darbu uztvere un sev nozīmīgu atziņu veidošana

DARBS PAREDZĒTS PAMATSKOLAS SKOLĒNIEM

VĒRTĪBIZGLĪTĪBA

PRASME SASAISTĪT STUNDAS MĒRĶI AR IZCELTO TIKUMISKO VĒRTĪBU

1. Kāpēc jēdziens CENTĪBA tiek saistīts ar tādām vērtībām kā čaklums, uzcītība un grība.
2. **“Vai tev ir sirds iekšā kā dimanta oliņa? Melnumu nemaz nav? Bet melnumus vajag notīrīt. Tad būs sirds kā daiļš trauciņš un tad tur varēs ielikt to visdārgāko.”** (A. Brigadere “Sprīdītis”) Sprīdītis saka, ka viņam “uz sirds melnumi”, bet neatzīstas-kādi! Kādi melnumi ir uz Sprīdīša sirds un kādi ir tavi “sirds melnumi”?
3. Vai, esot čakls, uzcītīgs un mērķtiecīgs, tu vari kļūt skaidrs kā dimanta oliņa?

STUNDAS GAITA

1. Dramaturģiskā darbā risina tēlu attiecības, raksturo vidi, bagātinot pieredzi par vērtībām.
2. Skolotāja izveidotās darba burtnīcas “Sprīdītis – laimes zemes meklētājs” izpilde vairāku stundu garumā darba lapās Nr.3)

ATGRIEZENISKĀ SAITE

Vēstījuma tipa domraksts – Sprīdītis – mērķtiecīgs sava ceļa gājējs.

MAIJS

MĒRENĪBA

RĪCĪBAS UN UZSKATU LĪDZSVAROTĪBA, SPĒJA
NOŠKIRT SAPRĀTĪGAS VĒLMES NO NESAPRĀTĪGĀM UN
ATTEIKTIES NO NEVAJADZĪGĀ, ATTURĒŠANĀS NO TĀ,
KAS TRAUCĒ PERSONAS ATTĪSTĪBU

Mācību satura komponents

**Radošā darbība. Literāro darbu uztvere un sev nozīmīgu
atziņu veidošana**

DARBS PAREDZĒTS PAMATSKOLAS SKOLĒNIEM

SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS

Attīstīt sapratni par literatūru
kā kultūras mantojuma veidu,
rosinot interesi par dzeju,
piedzīvojot klātienē kultūras
notikumus.

VĒRTĪBIZGLĪTĪBA

PRASME SASAISTĪT STUNDAS MĒRĶI AR IZCELTO
TIKUMISKO VĒRTĪBU

1. Kāpēc jēdziens MĒRENĪBA tiek saistīts spēju nošķirt saprātīgas
vēlmes no nesaprātīgām, izvērtējot, kas stimulē tavas personības
attīstību?
2. „Es gribu muzeju kā mūsu māju, kur cilvēki nāk pavadīt laiku
attīstībā, jēgpilnās sarunās un jaunradot.”
(Imants Ziedonis par savu izloloto sapni, kādam jābūt muzejam)
Vai varēji saskatīt Imanta Ziedoņa mērenību un jaunradi, digitāli
izstaigājot muzeju “Dzirnakeņi”?
3. Kā tu proti nošķirt vēlmes, kuras traucē personības attīstībai?

STUNDAS GAITA

1. Pamato nepieciešamību radīt, apzinās radošo procesu kā autora
pašizpaušmes un uzņēmības rezultātu.
2. Īsteno radošas un mākslinieciskas idejas, iedvesmojoties no
zināšanām par Imantu Ziedoni un veicot ierakstus skolotāja dotajā
darba lapā Nr. 4.

ATGRĪEZENISKĀ SAITE

Radošā darba prezentācija, ievērojot pirms darba veikšanas
izvirzītos kritērijus.

IZMANTOTĀS METODES

1. Tēmas aktualizācija,
noskatoties video par I. Ziedoņa
interaktīvā muzeja izveidi
<https://www.youtube.com/watch?v=oiG2rbfhcIE>
2. Patstāvīgs darbs, veicot
ierakstus skolotāja izveidotajā
darba lapā.
3. Radošā talanta veicināšana,
vizualizējot vienu no I. Ziedoņa
dzejoļiem.

SAVALDĪBA

JŪNIJS

PAŠREGULĀCIJA, UZVEDĪBAS UN EMOCIJU IZPAUSMJU
KONTROLE UN VADĪBA, RESPEKTĒJOT SAVU UN CITA
CILVĒKA CIEŅU UN BRĪVĪBU

Mācību satura komponents

Radošā darbība. Radoša pašizteikšanās: pētniecība un
jaunrade

DARBS PAREDZĒTS VIDUSSKOLAS SKOLĒNIEM

SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS

Sekmēt skolēna izpratni par
līdzpārdzīvotāju izpausmēm,
praktiski un radoši darbojoties ar
literāro tekstu.

VĒRTĪBIZGLĪTĪBA

PRASME SASAISTĪT STUNDAS MĒRĶI AR IZCELTO
TIKUMISKO VĒRTĪBU

1. Kāpēc jēdziens SAVALDĪBA tiek saistīts ar tādām vērtībām kā
emociju izpausmes kontrole, respektējot cita cilvēka viedokli.
2. “Kā lai zin, varbūt tā arī labi,
Ka te sēžu skumjš un vientulīgs,-
Mani draugi tagad - ceļa stabi,
Nakts un klusums, klusums brīnišķīgs.” (A. Čaks “Tev”).
3. Kāpēc cilvēks sāpju brīdī vēlas palikt viens?

STUNDAS GAITA

1. Kultūras raidījums -Tikšanās ar A.Čaka dzīves mūžam sarunu
šovā “Sirds uz trotuāra”
<https://www.youtube.com/watch?v=MiytVtljwzw>
2. Šovā piedalās sievietes- mūzas, kuras diskutē par A. Čaka
vērtību pasauli, balstoties uz iepriekš izpētītajiem biogrāfijas
faktiem.
3. Sarunu gaitā tiek akcentēti A. Čaka emocionālie pārdzīvojumi caur
paša autora dzejoļiem.

ATGRIEZENISKĀ SAITE

Afišas – Aleksandra Čaka vērtību atklājējas

IZMANTOTĀS METODES

1. Dziesmas “Tev”
noklausīšanās, lai rosinātu
padomāt par cilvēka emocijām
un savaldību.
2. Pētnieciskā darba metode,
strādājot ar tekstu
[https://jauns.lv/raksts/sievietem/
203832-aleksandra-caka-pirma-
un-pedeja-milestiba](https://jauns.lv/raksts/sievietem/203832-aleksandra-caka-pirma-un-pedeja-milestiba) .
3. Lomu spēlē izmantota drāmas
metode.

JŪLIJS

LĪDZCIETĪBA

ATTĪSTĪTA EMPĀTIJA, VĒLME IEJUSTIES OTRA
PĀRDZĪVOJUMOS UN AKTĪVS ATBALSTS

Mācību satura komponents

Radošā darbība. Literāro darbu uztvere un sev nozīmīgu
atziņu veidošana

DARBS PAREDZĒTS PAMATSKOLAS SKOLĒNIEM

SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS

Sekmēt skolēna izpratni par
līdzpārdzīvojuma izpausmēm,
praktiski un radoši darbojoties ar
literāro tekstu.

VĒRTĪBIZGLĪTĪBA

PRASME SASAISTĪT STUNDAS MĒRĶI AR IZCELTO
TIKUMISKO VĒRTĪBU

1. Kāpēc jēdziens LĪDZCIETĪBA tiek saistīts ar tādām vērtībām
kā empātija un aktīvs atbalsts citiem?
2. “..ir burvīgi gulēt pagaldē, kad Viņa čaukstina papīrus,
skrapšķina pildspalvu un grauž saulespuķu sēklas vai riekstus.
No pagaldes izlienu tikai tad, ja Viņa raud. Uzslienos viņai uz
ceļiem un nolaizu viņas asaras.” (R. Ezera “Varbūt tā nebūs
vairs nekad”, Suns Sangris par autori)
3. Kāpēc par spēju iejusties otra pārdzīvojumos prot pastāstīt ne
tikai cilvēki?

STUNDAS GAITA

1. Video par Valmieras teātra iestudējumu “Cilvēkam vajag
suni” noskatīšanās.
<https://www.youtube.com/watch?v=YgH401rcRok>
2. Lasot stāstu “Cilvēkam vajag suni” un iejūtoties literāro tēlu
pārdzīvojumos, dalās ar savu viedokli un uzklasa
klasesbiedru domas par izjusto.
2. Strādā ar darba lapu Nr. 5, kurā veic ierakstus un atbild uz
jautājumiem, ievērojot teikumu veidošanas nosacījumus.

ATGRIEZENISKĀ SAITE

Izejas karte, kurā jāatbild uz stundas sākumā
uzdotajiem diviem jautājumiem:
Vai cilvēkam vajag suni?
Vai sunim vajag cilvēku?

IZMANTOTĀS METODES

1. Ievadvārdi par R. Ezeru,
izmantojot informāciju no
vietnes:

R. Ezera by Daiga Muizule - issuu
Atbildes uz jautājumiem,
diskusija.

2. Patstāvīgs darbs, veicot
ierakstus skolotāja izveidotajā
darba lapā.
3. Integrēti uzdevumi, atbildēs
ņemot vērā norādītos ieteikumus
par teikumu izveidi.

AUGUSTS

SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS

Veidot savu identitāti, iepazīstoties ar radošu cilvēku dzīvi un literāro darbību, kura varētu kalpot kā paraugs savas personības pilnveidošanai.

IZMANTOTĀS METODES

1. Darbs ar vēstures avotiem, lai izprastu autora dzejas tematiku.
2. Patstāvīgs darbs, veicot ierakstus classkick.com izveidotajā darba materiālā www.classkick.com
D&S Uldis Bērziņš SI5
VXO
3. Radošais darbs – dzeja kā vārdu un burtu saspēle.

TAISNĪGUMS

GODPRĀTĪBA, CILVĒKTIESĪBU UN CITU SAPRĀTĪGU
INTEREŠU UN MORĀLES NORMU IEVĒROŠANA

Mācību satura komponents

**Radošā darbība. Literāro darbu uztvere un sev nozīmīgu
atziņu veidošana**

DARBS PAREDZĒTS VIDUSSKOLAS SKOLĒNIEM

VĒRTĪBIZGLĪTĪBA

PRASME SASAISTĪT STUNDAS MĒRĶI AR IZCELTO
TIKUMISKO VĒRTĪBU

1. Kāpēc jēdziens TAISNĪGUMS tiek saistīts ar godprātību, cilvēktiesību un citu morāles normu ievērošanu?
2. “Stāsta ka patiesība kož
(Ai man ir bail es sviedros mirkstu)
Un tādēļ vajag, kas ir drošs
Un iebāž patiesībā pirkstus” (U. Bērziņš “Patiesība”)
Kā varētu izskaidrot dažādo attieksmi pret patiesību? Vai citātā raksturoto patiesību var saistīt ar taisnīgumu?
3. Cik taisnīgi Tu izturies pret savu patiesību?

STUNDAS GAITA

1. Ievadvārdi par Atmodas laiku Latvijā. Vēsturiskās situācijas aktualizēšana.
2. Darba materiāls publicēts vietnē www.classkick.com
(personība, dzeja, tās raksturojums)

ATGRIEZENISKĀ SAITE

Brīvais mikrofons-viena atziņa, kas pierāda, ka dzejnieks Uldis Bērziņš savā dzejā iestāties par cilvēktiesību un citu morāles normu ievērošanu.

SEPTEMBRIS

SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS

Izkopj savu pilsonisko līdzatbildību, literatūras apguves un pētniecības procesā izmantojot daudzveidīgus informācijas avotus.

IZMANTOTĀS METODES

1. Pētnieciskā metode, iepazīstoties ar daudzveidīgiem izziņas materiāliem par Raini un Aspaziju.
2. Informatīvi apkopojošā mācību metode. Skolēna prasme klasificēt iegūto informāciju.
3. Patstāvīgs darbs, veicot ierakstus skolotāja izveidotajā www.classkick.com "Rainis un Aspazija – pozitīvu cilvēku iedvesmotāji" D&S DF8 QT3

MĀKA IZMANTOT ZINĀŠANAS LABĀ VEICINĀŠANAI SAVĀ UN SABIEDRĪBAS DZĪVĒ

Mācību satura komponents

Literatūra – kultūras sastāvdaļa. Latviešu literatūra pasaules literatūras kontekstā

DARBS PAREDZĒTS VIDUSSKOLAS SKOLĒNIEM

VĒRTĪBIZGLĪTĪBA

PRASME SASAISTĪT STUNDAS MĒRĶI AR IZCELTO TIKUMISKO VĒRTĪBU

1. Kāpēc jēdziens GUDRĪBA tiek saistīts ar māku izmantot zināšanas labā veicināšanai savā un sabiedrības dzīvē?

2. "Uz gudriem vīriem neatsaucies,
Pats visā iegremdēties traucies,
Kas pats zin atrast labu, ļaunu,
Tas pasauli zin celt par jaunu." (Rainis "Jauna cēlējs")

Izskaidro, kā saproti šīs dzejas rindas un vai saskati, kā teiktais sasauca ar labā veicināšanu sabiedrībā?

3. Vai gudrība var būt bīstama?

STUNDAS GAITA

1. Ievadvārdi pieejamā informācijā par plašo iespēju klāstu, iepazīstot Raina un Aspazijas personību.
2. Iepazīšanās ar Raina un Aspazijas 150. jubilejas gadam veidoto projektu DOMUSPĒKS.
3. Skolotāja sagatavotā materiāla izpēte un ierakstu veikšana vietnē www.classkick.com

ATGRIEZENISKĀ SAITE

Infografika – Rainis un Aspazija gudru un pozitīvu cilvēku skolotāji.

GODĪGUMS

UZTICAMĪBA, PATIESUMS, VĀRDU UN DARBU
SASKAŅA

Mācību satura komponents
Radošā darbība

**DARBS PAREDZĒTS PAMATSKOLAS
SKOLĒNIEM**

OKTOBRIS

SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS

Izprot dzejas saturu, interpretējot
saturu caur dažādām radošām
aktivitātēm.

IZMANTOTĀS METODES

1. Temata aktualizēšanai
dziesma ar O. Vācieša vārdiem
“Astoņi kustoņi”
https://www.youtube.com/watch?v=9_nO1j9LhHs&t=22s
2. Skolotāja stāstījums par sveču
dedzināšanas tradīcijām un
izgatavošanu.
3. Dzejoļa vizualizācija un
personificēšana.
4. Patstāvīgs darbs, veicot
ierakstus literatūras pierakstu
kladē, izkopjot radošumu.

VĒRTĪBIZGLĪTĪBA

PRASME SASAISTĪT STUNDAS MĒRĶI AR IZCELTO
TIKUMISKO VĒRTĪBU

1. Kāpēc jēdziens GODĪGUMS tiek saistīts ar tādām vērtībām kā
uzticamība un patiesums.
- 2.” Svecītei ir sava
liesmiņa,
tā ir svecītes
sirsnīņa.

**Apraujas svecītes
liesmiņa –
apstājas svecītes
sirsnīņa..”**

(O. Vācietis “Svečošanās”)

Ar ko var salīdzināt svecītes liesmiņu? Kuros gadījumos šī
liesmiņa var apdzist?

3. Kad patiesi vārdi var palīdzēt un kad ievainot?

STUNDAS GAITA

1. Tikumiskās vērtības GODĪGUMS akcentēšana dažādās
dzīves situācijās, atkājot cilvēku savstarpējās attiecības gan
ikdienā, gan svētkos, izmantojot sveci kā dzejas tēlu.
2. Informāciju par stundas gaitu skatīt vietnē:
[Ojārs Vācietis par svecēm by Daiga Muizule - issuu](#)

ATGRIEZENISKĀ SAITE

Pasaka par pašdarināto vaska sveci.

SOLIDARITĀTE

NOVEMBRIS

SAVSTARPĒJS ATBALSTS UN RĪCĪBAS SASKAŅOTĪBA,
RŪPES PAR SAVU, CITU UN KOPĪGU LABUMU,
DEMOKRĀTISKS DIALOGS AR CITIEM

Mācību satura komponents

**Radošā darbība. Literāro darbu uztvere un sev nozīmīgu
atziņu veidošana**

DARBS PAREDZĒTS PAMATSKOLAS SKOLĒNIEM

VĒRTĪBIZGLĪTĪBA

PRASME SASAISTĪT STUNDAS MĒRĶI AR IZCELTO
TIKUMISKO VĒRTĪBU

1.Kā jēdzienu SOLIDARITĀTE var saistīt ar valsts svētkiem?
Kāpēc nepieciešams rūpēties par citiem? Vai mana rīcība var
ietekmēt tautas turpmāko attīstību? Ko es esmu gatavs darīt, lai
uzlabotu savstarpējo labklājību?

**2. „Reizi nāks tas brīdis,
Kad viņš savu naidnieku,
Vienu pašu lejā grūdis,
Noslīcinās atvarā, -
Tad zels tautai jauni laiki,
Tad būs viņa svabada!” (A.Pumpurs. „Lāčplēsis”)**

Kā tu saproti eposa noslēguma vārdus: “Tad zels tautai jauni laiki.”

3. Vai ir nepieciešama solidaritāte, lai uzvarētu?

STUNDAS GAITA

1.Pēc dziesmas noklausīšanās analizēt dziesmas citātu: ”Uz
krustcelēm mazs bērniņš rotaļājas, zem ratu riteņiem, zem
pakaviem, zem dzelžu pēdām.”

2. Izmantojot drāmas metodi, skolēni tiek sadalīti lomās un sāk
darboties piedāvātajā vidē. Skolotāja ir teicēja, pārstāsta eposa
“Lāčplēsis” saturu skolēniem saprotamā valodā. Skolēni, uzliekot
tēlu “maskas”, iejūtas eposa varoņu lomās.

3. Pēc eposa izspēles seko diskusija un radošā darba izvērtēšana.

ATGRIEZENISKĀ SAITE

SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS

Attīstīt skolēnos radošumu
caur lomu spēlēm,
izmantojot drāmas metodi
kā iespēju saprotamā veidā
uztvert A.Pumpura eposu
“Lāčplēsis”.

IZMANTOTĀS METODES

1.Tēmas aktualizācija-
noklausīties dziesmu “Uz
krustcelēm”
<https://www.youtube.com/watch?v=oEGL1oPWaAw&list=RDVUnXeJip62Y&index=4> un
atbildēt uz skolotāja
sagatavotajiem jautājumiem.

2. Drāmas metode.

3. Vizualizācija un teksta
interpretācija.

Izveidot komiksu, izmantojot eposa “Lāčplēsis” tēlus un citātus.

DECEMBRIS

SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS

Veicināt skolēnu personības izaugsmi, izprotot literāro varoņu rīcību un kritiski to izvērtējot.

IZMANTOTĀS METODES

1. Tēmas aktualizācija, noklausoties dziesmu "Laimes lācis"
<https://straume.lmt.lv/lv/kultura/kultura/laimes-lacis/1035629>
2. Literārā darba salīdzināšana ar animācijas filmu
<https://www.youtube.com/watch?v=P0IYHclZotE>
3. Skolotāja sagatavotās darba lapas izpilde.
3. Brīvais raksts "Laimes lācis ir tevī pašā."

LAIPNĪBA

VĒLĪBA, ATSAUCĪBA PRET CITIEM, PIEKLĀJĪBA

Mācību satura komponents

Radošā darbība. Literāro darbu uztvere un sev nozīmīgu atziņu veidošana

DARBS PAREDZĒTS PAMATSKOLAS SKOLĒNIEM

VĒRTĪBIZGLĪTĪBA

PRASME SASAISTĪT STUNDAS MĒRĶI AR IZCELTO TIKUMISKO VĒRTĪBU

1. Kā jēdziens LAIPNĪBA var ietekmēt tavas personības attīstību? Kāpēc cilvēkam jābūt atsaucīgam un pieklājīgam? Mini piemērus no skolas ikdienas, kurās situācijās esi ievērojis laipnību!

2. "No māņiem, pesteļiem un visādiem laimes nesējiem nav nekā. Laime ir tepat Sūnu Ciemā, zem šīm kupenām un mēslu gubām, tikai tās jāattīra nost." (A.Upīts "Sūnu ciema zēni") Ar kādiem paņēmieniem stāsta centrālais varonis Ješka panāca atsaucīgu un laipnu attieksmi citam pret citu?

3. Kā tu domā, kas traucēja sūnciemiņu personības izaugsmei?

STUNDAS GAITA

1. Pēc dziesmas noklausīšanās analizē citātu: "Laimes lācis ir tevī pašā, viņš mājā un mīt katrā elpā, katrā dvašā, tu vari jau šodien, tu varēsi rīt..."
2. Radošā darbā mērķtiecīgi salīdzina un izvērtē animācijas filmas interpretāciju par A.Upīša stāstu "Sūnu ciema zēni", strādājot darba lapā Nr.6
3. Skolotāja sagatavotajā darba lapā raksturo stāsta tēlus un uzzīmē Laimes lāča meklētāju ceļu.

ATGRIEZENISKĀ SAITE

Radošā veidā argumentē un pamato savu viedokli par literārā darba ietekmi uz personības attīstību.